Musse & Helium

LÄRARHANDLEDNING

DEL 1: MYSTERIET MED HÅLET I VÄGGEN

CAMILLA BRINCK

FRÅN CAMILLA

Jag har en dröm om att skapa en lite bättre värld. En värld där vi människor bryr oss mer om varandra. En värld där vi värdesätter egenskaper och handlingar som hjälpsamhet, respekt, godhet, generositet, mod, uppskattning, förståelse för varandra och civilkurage. Civilkurage kanske låter som ett krångligt ord, men det handlar om att våga stå upp för det man tror på, och att stå upp för andra – som att säga ifrån när någon blir mobbad. För mig är detta grundstenar hos en god människa.

Om vi anstränger oss för att vara goda varje dag, kommer vår värld att bli en bli bättre, vackrare och mer kärleksfull plats att leva på.

Det fina är att du och jag kan vara med och påverka, genom att själva försöka vara den bästa människan vi kan vara. Det betyder inte att du ska slå knut på dig själv för att göra andra lyckliga och glömma bort dig själv. Utan när du mår bra, då kan du också hjälpa andra.

Men ibland när man mår dåligt, så kan det faktiskt kännas skönt släppa fokuset på sitt eget problem för ett tag och vara ett stöd för någon annan. Hjälper du någon så får du kärlek och styrka tillbaka.

Musse och Helium jobbar dagligen med att försöka vara så goda möss som de bara kan. Ibland går det bra och ibland mindre bra, precis som för oss alla. Det handlar inte om att vara perfekt, det handlar om att göra så gott man kan.

Så nu till en hemlighet. Den här boken innehåller många hemliga och bra budskap, där du som läser kommer att få tänka efter vad du tycker är rätt och fel, känna efter vad du känner och hur du skulle ha agerat i olika situationer. Du kommer alltså inte bara dras med in i en magisk och spännande sagovärld – du kommer samtidigt få lära dig saker utan att du ens tänker på det, som självkänsla, mod, hjälpsamhet, kreativitet och att lita på sin magkänsla – för att bara nämna några saker.

Musse och Helium vill dig allt väl och delar mer än gärna med sig av sina misstag och tankar för att du ska kunna lära dig av dem. En av de viktigaste sakerna som de har lärt sig och önskar att du ska ta med dig är: Om du mår dåligt över något, prata med någon om det. Det känns alltid bättre då, och det finns hjälp att få. Tillsammans är vi starka och du är fantastisk. Kom alltid ihåg det!

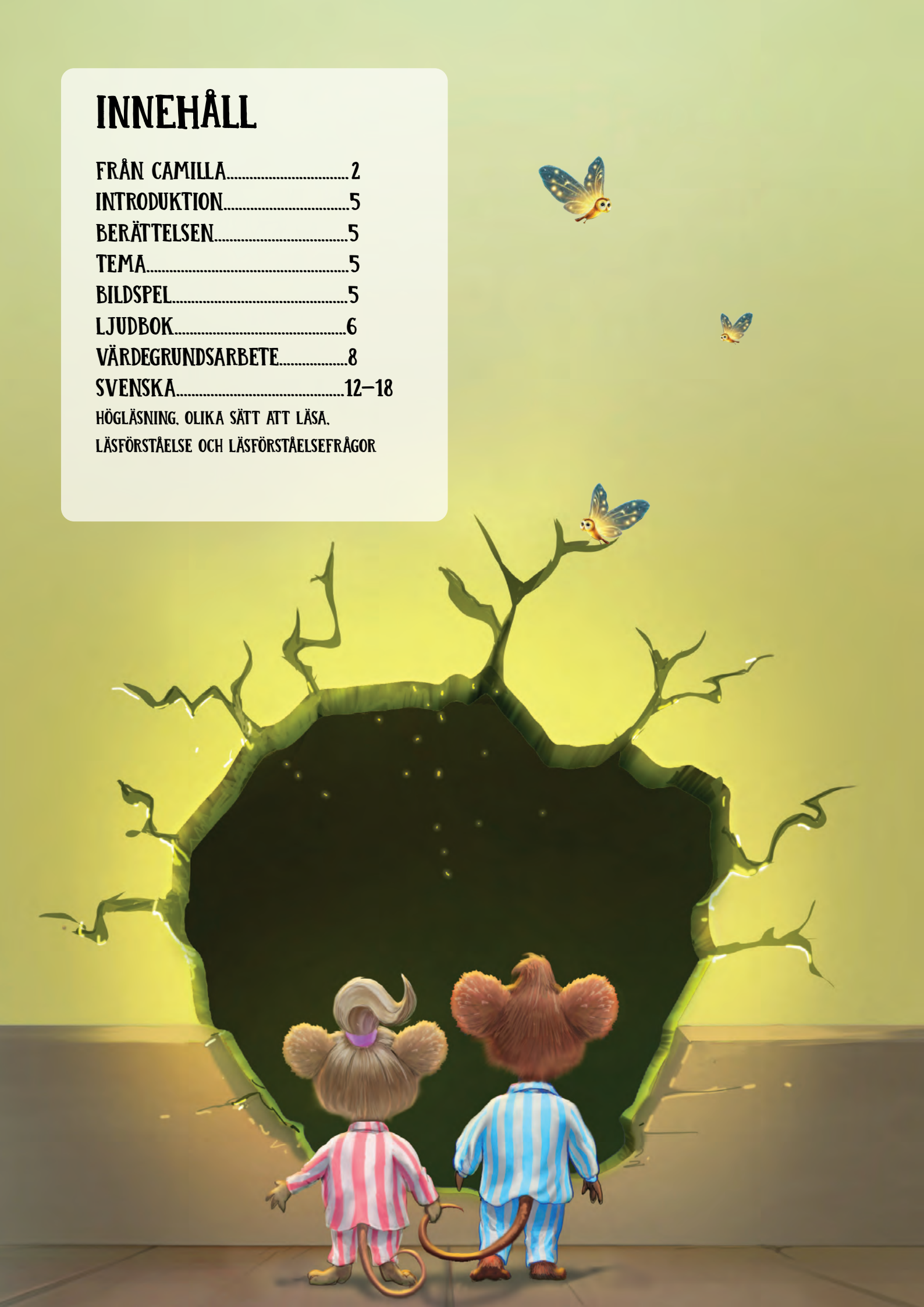
/ Camilla Brinck

INNEHÅLL

FRÅN CAMILLA.....2
INTRODUKTION.....5
BERÄTTELSEN.....5
TEMA.....5
BILDSPEL.....5
LJUDBOK.....6
VÄRDEGRUNDSARBETE.....8
SVENSKA.....12–18
HÖGLÄSNING, OLIKA SÄTT ATT LÄSA,
LÄSFÖRSTÅELSE OCH LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

INTRODUKTION

MYSTERIET MED HÅLET I VÄGGEN passar utmärkt att ha som grund och utgångspunkt i värdegrundsarbete. I den här handledningen hittar du konkreta övningar och diskussionsfrågor som knyter an till elevernas vardag med utgångspunkt i berättelsen. Här finns övningar och lekar som inspirerar vid arbetet med värdegrundsfrågor, som tränar vi- och gruppkänsla, samarbete, empati och trygghet i arbetet mot utanförskap och mobbing.

Handledningen innehåller också olika uppgifter och tips i ämnet svenska: hur och när du ska högläsa, olika sätt att låta eleverna träna läsning på och samt övningar som ska hjälpa dig att få dina elever att utveckla sin ***läsförståelse***, och därmed sin ***läslust***, genom att arbeta med ***ordförståelse***, träna på att använda ***läsförståelse-strategier*** och att göra ***textkopplingar***.

BERÄTTELSEN

MYSTERIET MED HÅLET I VÄGGEN handlar om de två små syskonmössen Musse & Helium som skickas iväg på ett farligt men viktigt uppdrag. De måste hitta den försvunna Guldosten och rädda invånarna i Djurriket från Duvjägarna och allt ont. I första boken får man lära känna Musse & Helium som bor hemma hos Camilla. Hur de kom dit är det ingen som vet, men konstigt nog kan mössen prata och Camilla förstår dem. En dag hittar mössen ett hål i väggen som leder till en annan värld – Djurriket ...

TEMA

Teman i berättelsen är inte bara spännande äventyr och mystik utan också hjälpsamhet, självkänsla vänskap, godhet/ondska, samarbete, nyfikenhet, rätt och fel, självförtroende, att våga gå sin egen väg och göra det man tror på, att göra skillnad.

BILDSPEL

Ladda ner bildspelet med alla bilder i PDF-format till högläsning av boken eller till ljudboken:
www.musseochhelium.se/for-pedagoger/

LJUDBOK

Handledningen är framtagen för boken **MYSTERIET MED HÅLET I VÄGGEN**. Men det finns också en unik ljudboksserie på de fem första delarna att arbeta med. Ljudboken **MUSSE & HELIUM DEL 1: MYSTERIET MED HÅLET I VÄGGEN** är ett 90 minuter långt äventyr med 20 stycken olika karaktärer/röster. Alla karaktärer har olika röster och med hjälp av ljudeffekter och specialskriven filmmusik lyfts både känslan och spänningen till en helt ny nivå. Precis som en film fast utan bild, så att barnen själva får använda och utveckla sin fantasi.

Det gör det möjligt att arbeta med Musse & Helium på en mängd olika sätt, t.ex:

- Börja med att lyssna på ljudboken. Eleverna får själva fantisera kring hur alla figurer och miljöer ser ut. Visualisera – måla, rita, skapa och berätta för varandra hur era inre bilder gestaltar sig. Diskutera hur spännande det är att man ser olika bilder, hur man tolkar röster och berättelser. Sedan blir det intressant att titta på bilderna i den tryckta boken och jämföra dem med elevernas versioner, här kommer ytterligare en tolkning: illustratörens.

- Lyssna på ljudboken samtidigt som ni tittar på bilderna i den tryckta boken, alternativt bildspelet.

- Börja med att läsa boken. När ni sedan lyssnar på ljudboken får berättelsen ytterligare dimensioner med fler detaljer, musik, ljudeffekter och den spännande dialogen. Ta det ytterligare ett steg och låt ljudboken vara grunden till en dramatisering där eleverna får skriva ner replikerna och sedan turas om att spela de olika rollerna. Hur låter de små mössen när eleverna tolkar dem? Kom ihåg - inget är rätt eller fel. Lägg till egna ljudeffekter.

Välj vilket alternativ som passar dig bäst.

VÄRDEGRUNDSARBETE

Enligt Lgr 22 är skolans mål att varje elev:
Kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personlig erfarenhet. Respekterar andra människors egenvärde. Tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor. Kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen. Visar respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Här följer några arbetssätt samt lekar och övningar som passar och inspirerar vid arbetet med värdegrundsfrågor. De tränar vi-känsla, gruppkänsla, samarbete, empati och trygghet och är till hjälp i arbetet mot utanförskap och mobbing. Tänk på att det viktiga i samarbetsövningar inte är vad den enskilde individen gör eller säger, det är samarbetet i gruppen som ska stå i fokus.

KLASSRÅD

- När ni diskuterar, låt den som har ordet hålla något i handen, det förtydligar vem som pratar och vem alla ska lyssna på.
- Klassråd är ett bra forum att prata om vilka regler som gäller – hur vi visar respekt, bryr oss om och hjälper varandra och samarbetar, säger förlåt, tackar varandra. Hur ska vi bete oss mot varandra på väg in och ut i klassrummet, på väg till maten och idrotten? Be eleverna ”fylla på”. Skriv ner och sätt upp i klassrummet.
- Språkbruk – vad gäller i den här klassen/skolan? Vad är ok? För vilka ord gäller nolltolerans?

HEMLIG BOK

Vissa saker kan vara jobbiga att prata om och eleverna vill inte säga det högt i klassen. Då kan en hemlig skriv- och ritbok vara ett bra komplement till t.ex. klassråden. Där får eleverna skriva, rita och berätta sådant de tycker är jobbigt i klassen/skolan och med kompisarna. Förtydliga att det bara är du som läser den här boken och om eleven vill kan du också skriva ett svar.

HEMLIG KOMPIS

På måndagen utser du hemliga kompisar alternativt lottar. Tanken är att barnen ska vara extra schysta mot sina hemliga kompisar (utan att överdriva). Ge exempel på vad de kan göra: leka på rasten, fråga hen hur hen mår, ge ett leende. I slutet av veckan gissar eleverna vem deras hemliga kompis är. **Utvärdera gärna** – vad gjorde hen för att vara en extra bra kompis?

RASTAKTIVITETER

• Du utser rastkompisar – eleverna har samma rastkompis under en bestämd tid, förslagsvis en vecka.
• Låt eleverna turas om att välja rastaktivitet innan rasten. Aktiviteten ska inkludera alla, ingen ska behöva känna sig utanför. Alternativt har ni lekgrupper (gärna ihop med en annan klass) med 4–6 barn i varje grupp som tillsammans får välja en aktivitet. Förbered gärna genom att ha färdiga kort med bilder/text med lekar och spel som eleverna kan välja bland.
Utvärdera tillsammans efter rasten. Hur kändes det? Fungerade det att välja aktivitet i gruppen? Var alla delaktiga i aktiviteten?

Välj ett alternativ – diskutera

PRESENTERA EN KOMPIS

Sitt tillsammans i en ring. En av eleverna börjar och presenterar den som sitter till vänster, t.ex. ”Det här är min vän Max. Max är en bra vän för han retas aldrig” och lyfter kompisens hand i luften. Sedan är det nästa elevs tur, t.ex. ”Det här är min vän Mira. Hon är en bra vän för hon tröstar mig när jag är ledsen.” Fortsätt tills alla har presenterat varandra, till slut håller alla varandra i händerna uppe i luften.

VÄLJ ETT ALTERNATIV – INGET ÄR RÄTT ELLER FEL

Berätta om en händelse eller läs upp ett påstående som har olika svar. Inget svar är rätt eller fel. Det kan vara någon av Läsförståelsefrågorna bortom raderna (från sid 17), t.ex. ”Borde Musse & Helium fråga Sigge om han vill leka? Vad tror du att Sigge vill?”(s.17).

De olika svarsalternativen kan vara:

1. Sigge är nog bara osäker, om han får vara med och leka blir han snäll.
2. Sigge är en katt och katter jagar möss, det kan vara farligt för Musse & Helium att fråga osv.

Eleverna ska välja ett av svarsalternativen genom att ställa sig på en plats i rummet som är markerad/avsedd för det svaret. Sedan diskuterar ni vad skillnaden mellan de olika alternativen är och att inget är rätt eller fel utan bara olika sätt att se på saker.

I VILKEN ORDNING?

Alla elever ska ha en bindel för ögonen. Självklart tvingar man inte någon som tycker det är otäckt. Sedan ska barnen, utan att prata med varandra, samarbeta och ställa sig i ordning. Det kan vara i alfabetisk ordning enligt förnamn eller efternamn. Passar bäst i halvklass.

SAMARBETA – BILDA EN MASK

Starta övningen med att eleverna går tillsammans i par, en fram och en bak. Den elev som går längst fram blundar, medan den bakre eleven ska styra eleven framför genom att klappa hen på axlarna. En klapp på höger axel betyder sväng till höger, en klapp på vänster axel betyder sväng till vänster, dubbelklapp på båda axlarna betyder: ta tag i personen framför dig. Eleven som går bakom försöker alltså styra den främre eleven mot ett annat par för att göra masken längre. När den som går längst fram har fått tag på ett annat par blir masken fyra personer lång. Nu får endast den elev som går allra längst bak, titta och styra de tre andra eleverna som går framför. Till slut blir det en enda lång mask. Det här fungerar bäst på lite äldre elever.

BILDA MENINGAR

Klassen/gruppen står i en ring. En elev börjar och säger ett ord, det kan vara vad som helst. Sedan säger eleven bredvid ett ord och så går ni ett varv medsols. Du antecknar orden som eleverna säger och uppgiften är att bilda meningar tillsammans. Låt eleverna spåna fritt och säga vad de först tänker på. Det kan bli alldeles galna och ologiska meningar, men även små berättelser när alla hjälps åt. Ha gärna ett tema för orden. Varför inte Musse & Helium?

DRAMATISERA/DRAMAÖVNINGAR

Dramatisera någon händelse från boken. Diskutera sedan hur det kunde ha sett annorlunda ut och dramatisera den nya händelsen. Jätteviktigt är förstås att inte välja något som kan bli för jobbigt eller känsligt för någon elev.

PEPPA VARANDRA OCH GE KOMPLIMANGER – ATT SE VARANDRAS POSITIVA SIDOR

- Eleverna står på rad. En elev går från barn till barn och säger något positivt, därefter ställer sig den eleven sist och sedan är det nästa elevs tur, t.ex: Varför uppskattar jag just dig? Vad har du som är speciellt?
- Eleverna skriver något positivt om var och en av sina klasskamrater. Läs upp lapparna tillsammans.
- Skriv positiva och uppmuntrande ord på lappar. Laminera och sätt upp dem i klassrummet.
- Eleverna står i ring och kastar boll till varandra, den man kastar till ska man säga något snällt om.
- Eleverna sitter i en ring och kastar ett garnnystan till varandra, precis som i föregående punkt ska man säga något snällt om den man kastar till. Efter ett tag har det formats ett fint spindelnät av garnet. OBS – eleverna måste hela tiden hålla i tråden.
- Gör en gemensam tankekarta efter att ha pratat om positiva sidor hos varandra och skriv in alla de positiva orden.

I den tematiska handledningen *Må Bra-veckan* hittar du fler värdegrundsövningar.

Må bra-veckan är gratis och finns att ladda ner på:
www.musseochhelium.se/gratismaterial

SVENSKA

HÖGLÄSNING

Vikten av högläsning kan inte nog betonas. Genom att du som lärare regelbundet läser högt för dina elever, stöder du deras språkutveckling och ordförråd. Eleverna får också träna på att både koncentrera sig och att lyssna. Läs högt, diskutera och reflektera tillsammans!

Genom de gemensamma läsupplevelserna får eleverna verktyg som de sedan kan använda i det egna läsandet. Du visar även hur det låter när man läser en text med flyt, i rätt tempo, olika tonfall och inlevelse. Högläsningen ger utmärkta tillfällen till att modellera läsförståelsestrategier: ställa frågor kring innehållet, tolka budskap och göra förutsägelser.

Ett bra tips vid högläsning är att låta eleverna följa med i texten genom att följa texten med fingret (gäller förstås bara böcker där alla elever har tillgång till texten) alternativt med en penna för att kunna markera svåra ord eller uttryck de inte förstår.

Fundera också på syftet med högläsningen. Är det att eleverna ska vara aktiva, ställa frågor och diskutera eller syftar den till att få eleverna att varva ner och ha en lugn stund tillsammans?

OLIKA SÄTT ATT LÄSA

Låt eleverna träna på att läsa på olika sätt:
EKO-LÄSNING – eleverna läser efter en förläsare.
KÖRLÄSNING – eleverna läser högt tillsammans i kör.
NÄRLÄSNING – eleverna läser samma text flera gånger med fokus på att de ska förstå.
REPETERAD LÄSNING – eleverna läser samma textstycke flera gånger med fokus på inlevelse, tonfall och läsflyt.
PARLÄSNING – eleverna läser i par.
STAFETTLÄSNING – eleverna läser antingen i par eller så sitter man i grupper. En elev börjar och läser första meningen, den andra eleven fortsätter med nästa mening.
DRAMALÄSNING – eleverna läser och använder både kroppsspråk och rösten genom att använda olika tonfall och röstlägen.
ÖVERSIKTSLÄSNING – eleverna ska få en överblick över texten.
SÖKLÄSNING – eleverna ska hitta specifika detaljer i texten.

LÄSFÖRSTÅELSE

Exempel på läsförståelsestrategier kan vara att förutspå handlingen, utreda nya ord och uttryck, ställa frågor till texten, klargöra otydligheter och sammanfatta textinnehåll. Men kom ihåg, det är textens innehåll som är det viktiga, inte själva strategin. Fokus ska ligga på textens innehåll.
Textkopplingar är också ett utvecklande arbetssätt för att göra texten tydlig för eleverna.
Under läsningen stannar man upp och jämför texten med andra liknande texter – *text till text-koppling*, jämför texten med egna erfarenheter – *text till mig själv-koppling*, jämför texten med världen utanför – *text till världen-koppling*.

Det är du som pedagog som introducerar och modellerar. Ett exempel på att modellera kan vara att ”tänka högt”, att berätta för eleverna hur du tänker och känner när ni läser en text. Lärare och klass har en dialog om textens innehåll. Textsamtalen ska vara strukturerade och tydliga, alla ska kunna delta på sin nivå. Läs högt och läs i par, diskutera och reflektera tillsammans!

Alla övningar i handledningen delas in i vad man kan göra före läsningen, under läsningen och efter läsningen. Läsförståelsefrågorna är indelade i:
På raderna – svaret står i texten.
Mellan raderna – här handlar det om att kunna dra egna slutsatser och läsa ”mellan raderna”.
Bortom raderna – här tänker man själv vidare och reflekterar över texten.

Läsförståelseövningar hittar du under varje kapitel.

FÖRE LÄSNINGEN

- Titta tillsammans på bokens omslag. Titta på bilden, läs titeln. Vad tror ni boken kommer att handla om? Be eleverna att motivera sina svar, t.ex. genom att du modellerar och motiverar varför du tycker och tror si eller så eller fråga ”Varför tror du det?” och ”Hur tänker du nu?”.
- På omslaget står det Camilla Brinck. Varför står det namnet här? Vem är hon?
- Förbered läsningen inför varje kapitel genom att gå igenom svåra ord och uttryck – se nedan. Men tänk också på att vissa ord förklaras bäst i sitt sammanhang och kan vara bättre att ta upp UNDER läsningen.

UNDER LÄSNINGEN

Gör textkopplingar. Vid högläsning, stanna upp vid lämpliga tillfällen och gör kopplingar till:

- *Andra texter:* Påminner det här om något annat vi läst? Berättelser med djur som kan prata (Djungelboken), djur och människor som är kompisar, sagor där figurerna besöker andra världar (Narnia).
- *Elevernas egna erfarenheter:* Vad känner vi igen från miljöer som hemmet, gården, kompisar. T.ex. problematiken med katten Sigge – om han bara får vara med och leka, blir han snällare då? Har eleverna erfarenhet av att de velat göra saker men inte vågat?
- *Världen utanför:* Vad får berättelsen oss att tänka på om världen utanför? T.ex: Någon/något man är rädd för. Världar/miljöer vi inte känner till.

Läser barnen självständigt, arbeta på samma sätt och diskutera t.ex. efter varje kapitel eller ett stycke i kapitlet som du förutbestämt.

- Be eleverna stanna upp i sin läsning, om det är något de inte förstår, och fråga dig eller en kompis.
- Be eleverna ringa in (alternativt skriva dem eller räcka upp handen för att fråga) ord som är svåra att läsa eller förstå och diskutera dem allt eftersom.
- Be eleverna pröva att läsa om en mening eller ett stycke de inte förstod.

EFTER LÄSNINGEN

- Låt eleverna svara på läsförståelsefrågorna, se s. 14–18, och därefter får de formulera egna frågor. **Diskutera** frågor och svar tillsammans. Många av de öppna frågorna har inga givna svar utan finns där för att väcka tankar och göra reflektioner ihop i klassen och leder också till fortsatta diskussioner. Vid de frågor som passar extra bra att samtala kring och diskutera finns en röd textrad. Använd er gärna av EPA-metoden, se nedan.
- Låt eleverna sammanfatta texten. Prata tillsammans om hur den började, vad som hände sedan och hur den slutade. Detta kan gälla ett enskilt kapitel, men även hela boken när ni läst klart.

EPA-METODEN

EPA, som står för Enskilt, Par och Alla, och är en bra metod att arbeta med i alla ämnen. Syftet är att stärka kommunikationen mellan eleverna och aktivera deras tänkande. Metoden ökar barnens självförtroende och visar att allas röst och åsikter har betydelse.

Som steg ett får eleverna tänka enskilt och själva formulera sig (skriftligt, i bild eller vad som passar det aktuella ämnet eller den aktuella frågan), därefter arbetar de i par för att träna sig i att föra en dialog och argumentera. Till sist diskuterar alla i helklass. Använd er gärna av EPA när ni arbetar med läsförståelsefrågorna till *”Mysteriet med hålet i väggen”*.

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

HUR ALLT BÖRJADE

- Varför ville Duvjägarna kidnappa Musse & Helium? (på raderna)
- Vad tror du att en tunnel mellan tid och rum är för slags tunnel? (mellan raderna)
- Diskutera tillsammans: Vilka kunskaper tror du att Musses & Heliums föräldrar sett till att de fått med sig till Människovärlden? Vad tycker du att de borde veta om vår värld för att klara sig här? (bortom raderna)

Svåra ord och uttryck: oanade, egenskaper, deras minnen är helt blanka, haft äran

HUR HAMNADE VI HÄR?

- Varför får musbarn lära sig att passa sig för människor? (på raderna)
- Vad är det som får Musse att till slut krypa fram under soffan? (på raderna)
- Varför kan inte Musse & Helium förklara för Camilla varifrån de kommer? (mellan raderna)
- En fara hotar Musse & Helium, vad är det för fara? (på raderna)

Svåra ord och uttryck: fluffiga, förundrat, dammråtta, längtansfullt, övertygande, ansvar, reflex, förnärmat, såg i syne, roat, fasad, utforskas, bultande hjärta

ETT HÅL I VÄGGEN

- Vad finns bakom hålet i väggen? (på raderna)
- Musse & Helium är väldigt rädda när de först möter Ta-Ta, men det stoppar dem inte från att säga vad de tycker och tänker. Varför inte, tror du? (mellan raderna)
- Diskutera tillsammans: Helium kan höra sina egna andetag när han står i den stora salen. Har du varit med om att det varit så tyst någon gång, att du kunde höra dig själv andas? Vad hade hänt då? (bortom raderna)

- Musse blir misstänksam när han hör om sitt och Heliums kungarike. Varför det, tror du? (mellan raderna)
- Vad är Ta-Ta för djur? Beskriv honom. (på raderna)
- Vad är skillnaden mellan en varulv och en varg? (bortom raderna)
- Hur kan Ta-Ta ha väntat så lång tid som 202 år på Musse & Helium? (på raderna)

Svåra ord och uttryck: bonkade och donkade, virvelvind, förvarning, valv, bågformade, givakt, andetag, studsa mellan stenväggarna, stämma, instinktivt, majestätiska steg, ombonat, landskap, skiftade, horisonten, ana, misstog sig

TILLBAKA TILL MÄNNISKORVÄRLDEN

- Varför måste Musse & Helium plötsligt lämna Djurriket? (på raderna)
- Charlie är en blandras. Vad menas med det? (på raderna)
- Vad är det som gör att Ta-Ta förstår att en av lysmaskarna inte mår så bra? (på raderna)
- Varför vill inte Musse att Helium ska berätta för Camilla vad de varit med om? (mellan raderna)
- Varför är det så svårt att hålla en hemlighet tror du? (bortom raderna)
- Tror du att det kommer dyka upp något mer hål i väggen? Eller var det bara en dröm alltihopa? (mellan raderna)

Svåra ord och uttryck: regndropparna slog mot fönstret, instinktivt, samsas, darrade som grässtrån i vinden, bringa, ingav, kände vinden suga tag, uppmuntrande, babbelfaran,babbelattack

FÄRGBLINDA MÖSS

- Hur beskriver Musse en tandborste? (på raderna)
- Hur kommer det sig att Musse känner sig stolt över att vara färgblind? (mellan raderna)
- Diskutera tillsammans: Musse & Helium bestämmer sig för att deras mamma och pappa nog har det bra, fast egentligen vet de inte alls var föräldrarna finns. Varför tänker de så, tror du? (mellan raderna)

Svåra ord och uttryck: tagit på deras krafter, vara speciell, ångerfullt, upprymt, ögonvrån, fåfäng, frilla

MISS I NASSEN

- Var någonstans dyker det upp ett nytt hål i väggen hemma hos Musse & Helium? (på raderna)
- Helium tycker att Gamelinas röst låter som ett "långt segt tuggummi". Hur låter det tror du? (bortom raderna)
- Hur kommer det sig att alla i Djurriket verkar veta vilka Musse & Helium är, men för mössen är alla figurer de möter nya bekantskaper? (mellan raderna)
- Varför ska Musse & Helium smörja in sig med snigelbajs? (på raderna)

Svåra ord och uttryck: vaknade med ett ryck, armé, stolliga, fascinerat, oberört, konstaterade, givakt, ståtliga, porlande, bortom, hedrad, kuthalsig, vilade på näbben, lättnaden spred sig i kroppen, strila

DUVJÄGARNA KOMMER

- Hur märker Musse, Helium och tant Gamelina att Duvjägarna är på väg? (på raderna)
- Varför tycker Ta-Ta att Musse & Helium är modiga? (mellan raderna)
- Tant Gamelina kan låta arg ibland, men hon är bara tydlig. Känner du någon som kan låta som om hen är arg, fast hen inte alls är det? (bortom raderna)
- Diskutera tillsammans: Vad är det för skillnad mellan att vara arg och att vara tydlig? (bortom raderna)

- **Svåra ord och uttryck:** gest, draperi, metalliskt, kuttrande ljud, uppenbarade sig, nära ögat

I TANT GAMELINAS KÖK

- Hur räddade Brunte Oxben livet på en fågelfamilj? (på raderna)
- Varför vill Ta-Ta att Musse & Helium bara ska hälsa på kortare stunder i Djurriket? (mellan raderna)
- Vad är det som gör att Helium bestämmer sig för att lita på Ta-Ta och Tant Gamelina? (på raderna)

Svåra ord och uttryck: knappt tro sina öron, loop, fick inte ur sig ett ord, lärlingar, ögon i nacken, övertygande, donera, tankarna flög runt som fjärilar, luggsliten

BRÅK UTE PÅ GÅRDEN

- Diskutera tillsammans: Borde Musse & Helium fråga Sigge om han vill leka? Vad tror du att Sigge vill? (bortom raderna)
- Varför tycker Musse & Helium att det är så roligt att vara ensamma hemma? (mellan raderna)
- Hur låter det hos Musse & Helium när Ta-Ta skickar ett nytt hål? (på raderna)
- Vad hoppas Musse & Helium få veta när Ta-Ta säger att han ska berätta sanningen? (på raderna)

Svåra ord och uttryck: dyker upp, gonggong-ljud, förstenad, uppenbarade sig, hans tänder blottades

TA-TAS HEMLIGA KONTAKT

- Varför kallar den vandrande pinnen Musse för "prins"? (mellan raderna)
- Vad menar Larvis med att alla är så glada över att mössen är TILLBAKA i Djurriket? (mellan raderna)
- Varför låter Larvis så konstig när han pratar? (på raderna)
- Diskutera tillsammans: Vad tror du Ta-Ta menar när han säger till Larvis att de ska kämpa för det goda? (mellan raderna)

Svåra ord och uttryck: vilken ära, beslag, härliga dofter sköljde över dem, hänfört, drömska, är guld värt, livets gång, förväntansfullt, glidande ur dimman, fascinerat, falsett, smidig, anpassad

DET VISKSÄKRA HUSET

- Varför tar Ta-Ta med sig mössen till det visksäkra huset? (på raderna)
- Varför vågar inte Duvjägarna ta sig till det visksäkra huset? (på raderna)
- Vad tror du det är som Ta-Ta ska berätta för Musse & Helium?
- Varför är han så nervös för att berätta det? (mellan raderna)

Svåra ord och uttryck: rangliga, skrangliga, frekvens, såg sig fascinerat omkring, pustade ut, vägde varje ord, varsam, orkeslös, bitterhet, energier, effekt

SANNINGEN OM MAMMA OCH PAPPA

- Vem var det som sett till att Musse & Helium hamnade hos just Camilla? (på raderna)
- Varför är det ingen som vet var Guldosten är? (på raderna)
- Varför är det bara Musse & Helium som kan hitta Guldosten? (på raderna)
- Varför säger Musse att de har så mycket att göra uppe i Människovärlden och det kan ta tid innan de kommer tillbaka till Djurriket? (på raderna)
- Diskutera tillsammans: Har det hänt att du skyllt på något för att slippa göra en jobbig eller obehaglig grej? Vad var det och varför gjorde du så? (bortom raderna)

Svåra ord och uttryck: instinktivt, tittade uppgivet, tidsfråga, tacksam, leder oss oundvikligen, drog efter andan, blodigt allvar, storebrorsröst, skrek inombords, faktum, gigantiskt

BLADPRATAREN OCH SPÅRIS

- Hur ska Bladprataren och nyckelpigan Spåris hjälpa Musse & Helium på deras resa? (på raderna)
- Varför tror du att Ta-Ta kallar Musse & Heliums resa för deras ”livs äventyr”? (mellan raderna)
- Helium känner sig både orolig och ser fram emot nästa besök i Djurriket. Varför då? (mellan raderna)
- Diskutera tillsammans: Har du känt så inför något någon gång – att du både varit nervös för något och samtidigt längtat efter det? (bortom raderna)

Svåra ord och uttryck: korrekt, unika, vibrera, sändare, deras förväntan växte, oroväckande, bävade inför

VILL DU TA DEL AV HELA MUSSE & HELIUMS MAGISKA VÄRLD?

Skanna QR-koden för att utforska ännu mer av Musse & Heliums magiska värld! Där hittar du vår YouTube-kanal med animerade äventyr och avslappnande godnatt-musik, Spotify med massor av mus-hits, vår fanclub med gratis pyssel och pedagogiskt material – och mycket mer. Du kan också besöka musseochhelium.se. Vi ses där!

LÄRARHANDLEDNING

”Musse & Helium. Mysteriet med hålet i väggen” är del 1 i serien.

Författare: Camilla Brinck
Illustratörer: Jan Jäger med flera illustratörer
En handledning av: Malin Wedsberg
Rekommenderas: Från förskola till årskurs 4

ALLA KAPITELBÖCKER

Del 1: *Mysteriet med hålet i väggen*
Del 2: *Jakten på guldosten*
Del 3: *Äventyret i Lindrizia*
Del 4: *I Duvjägarnas klor*
Del 5: *Den sista kampen*
Del 6: *Den hemlighetsfulla världen*
Del 7: *En oväntad vändning*
Del 8: *På djupt vatten*
Del 9: *Den låsta portalen*
Del 10: *Universums fyra element*